

Az athéni demokrácia kialakulása (Tempfli Dóra 2014B)

Kezdetek:

- Athén eredetileg mükénéi fellegvár = Akropolisz
- kereskedőváros
- nem gyarmatosít
- arisztokrácia és a démosz folyamatos küzdelme
Királyság → Arisztokratikus köztársaság (Kr. e. 8. sz.)
- Arkhón: évente választott tisztségviselő
- Areioszpágosz = volt arkhónok: közélet és tisztségviselők ellenőrzése, bírói feladatok

Drákón (Kr.e. 621)

- magántulajdon védelme
- törvények írásba foglalása → nincs önkényesség, nincs vérbosszú
- „vérrel írt”: minden törvénysértést halállal büntetett
- politikai jogok vagyoni alapon

Szolón (Kr.e. 594)

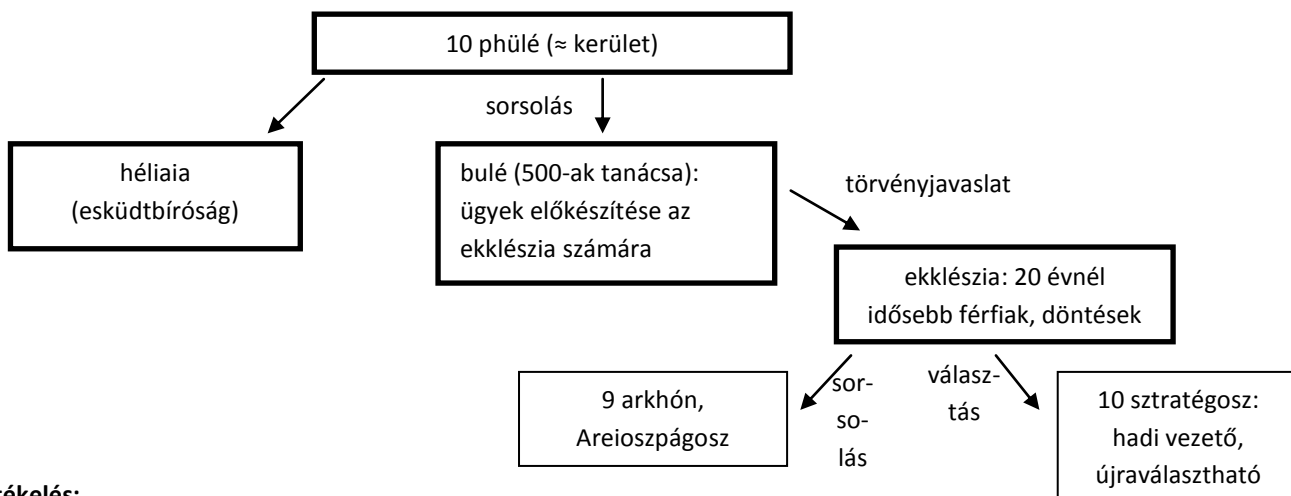
- egyensúlyozni próbál
- adósságok elengedése (teherlerázás)
- adósrabszolgaság eltörlése
- 4 vagyoni osztály:
 - 500 mérősök
 - lovasok
 - ökörfogatosok
 - napszámosok } lovas hadviselés
 } nehézfegyverű gyalogság
 — flotta
- timokratikus államrendezkedés = társadalom jövedelem szerinti felosztása
- állásfoglalási kötelezettség
- államszervezet
 - népgyűlés (ekklészia)
 - 400-ak tanácsa (bulé): törvényjavaslatok előkészítése
 - Hélaia: esküdtbíróóság
 - Areioszpágosz: törvények ellenőrzése

Peiszisztratosz (Kr.e. 560–527)

- türannosz
- egyensúlyoz
- földosztás, Athén felvirágoztatása → démosz megerősödik
- fiai már valódi zsarnokok → az egyiket megölik, a másik elmenekül

Kleiszthenész (Kr.e. 508)

- új, területi (azaz területi) elven szervezett demokratikus állam
- cserépszavazás: zsarnokság ellen

Értékelés:

1. származási elv → vagyoni elv → területi elv
2. demokrácia = népuralom alapjai, de:
 - a) nők? köllakók? rabszolgák?
 - b) kis területen, rövid ideig valósult meg
 - c) Periklész 30 évi "uralma" belefért
3. athéni demokrácia fénykora: Periklész alatt – ún. aranykor (Kr. e. 5. sz. közepe, a görög-perzsa háborúk után megerősödő Athénban)